

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל

להסדר בין 013 נטוויז'ן בע"מ ובין פרי טלקום בע"מ

1. פתח דבר

לפניי בקשה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "**החוק**") למתן פטור מן החובה לקבל את אישור בית הדין להגבלים עסקיים להסדר בין 013 נטוויז'ן בע"מ (להלן: "**013**") ובין פרי טלקום בע"מ (להלן: "**פרי**"). עניינו של ההסדר, הוא בשיתוף פעולה במתן שירותי VoIP (Voice over Internet Protocol) על גבי רשת סלולרית או על גבי רשת גישה אלחוטית ניידת (רשת WLAN בפרוטוקול 802.11, להלן: "**Wi-Fi**") (להלן: "**השירותים**").

לאחר שבחנתי את ההסדר, כמו גם את השפעתו האפשרית על התחרות בשווקים הרלוונטיים, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות שבהסדר אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשווקים המושפעים מן ההסדר, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו מצאתי, כי ההסדר ראוי לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "**החוק**"), בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. הצדדים וההסכם

013 הנה חברה פרטית, המהווה חלק מקבוצת IDB, וככזו היא חברה אחות (בשרשור) של סלקום ישראל בע"מ (להלן: "**סלקום**"), חברת התקשורת הסלולרית הגדולה בישראל. 013 עוסקת, בין היתר, באספקת שירותי גישה לאינטרנט (ISP), שיחות בינלאומיות ושירותי תקשורת מנוהלים. פרי היא חברה פרטית המוחזקת בידי מר ליאור בנאי (כ-70%), מר ערן שלו (כ-17%) ועוד מספר בעלי מניות פרטיים. פרי מחזיקה ברישיון מיוחד לעריכת ניסוי שיווקי למתן שירותי טלפוניה פנים ארציים באמצעות טכנולוגיית VOC (Voice over Cellular Packet) מיום 28.9.2008, אשר שונה והוארך ביום 6.4.2009 (עת הוכנסה גם האפשרות למתן שירותי Wi-Fi), והוארך פעם נוספת עד לתאריך 31.10.2010 (להלן: "**הרישיון**").

עניינו של ההסדר, המעוגן בהסכם מיום 18.3.2009, הוא בשיתוף פעולה בין הצדדים בביצוע ניסוי של אספקת השירותים במסגרת מצומצמת וקבועה מראש ברישיון.¹ בהתאם להסדר תשוק 013 את השירותים המוצעים על ידי פרי וזאת כנגד תמורה שסוכמה בין הצדדים. המשכה של ההתקשרות מותנית בקבלת האישורים הרגולטוריים ממשרד התקשורת, כמו גם ממערך הפיקוח על הגבלים עסקיים. ההסדר אינו כולל התחייבות של מי מהצדדים לבלעדיות או לאי תחרות כלפי הצד השני.

3. השפעת ההסדר על התחרות

בשוק הסלולר בישראל קיימים שלושה מתחרים עיקריים, המחזיקים נתחי שוק דומים, כאשר סלקום, חברת אחות ל-013, היא הגדולה שביניהן. מדובר בשוק בעל מאפיינים אוליגופוליים, הכוללים בין היתר: מיעוט מתחרים, חסמי כניסה ניכרים, נתחי שוק כמעט סימטריים וציבים לאורך זמן של שלושת השחקנים המרכזיים.² מענה תחרותי מסוים למצב התחרותי בשוק הסלולר עשוי לבוא מכיוון של חברות דוגמת פרי, אשר תצענה לציבור שירותי תקשורת סלולרית על גבי תשתית של מי מהחברות הקיימות.

אולם אליה וקוץ בה – העובדה כי 013 וסלקום הנן חלק מקבוצה עסקית אחת, ושתייה נשלטות בידי גורם זהה, תקשה על יצירת תחרות ממשית לחברות הסלולר הקיימות מכיוונה של פרי. לפיכך, ככל שהציפייה מפרי ליצור תחרות אפקטיבית לחברות הסלולר גדולה יותר, כך תקטן הנטייה לאפשר לפרי לשותף פעולה עם חברה קשורה לאחת מחברות הסלולר.

בשלב זה חוברים שני גורמים לתוצאה של התרת ההסדר, אם כי לפרק זמן מוגבל, שכן בשלב זה אין בהסדר כדי להגביל את התחרות בחלק ניכר של שוק המושפע מן ההסדר. ראשית, השירות שמציעה פרי מצוי עדיין בחיתוליו, וקשה לקבוע בשלב זה האם תהיה לו משמעות תחרותית כלשהי בשוק הסלולר. מנגד, ככל שיתברר כי מדובר בשירות בעל פוטנציאל השפעה תחרותית חיובית על שוק הסלולר, הרי שאין מדובר בשירות הייחודי לפרי. מבדיקה שערכה המחלקה הכלכלית ברשות עולה, כי הטכנולוגיה המצויה בידי פרי אינה ייחודית לה, וכי ישנן חברות נוספות הפעילות בישראל אשר ברשותן טכנולוגיה דומה, ואשר בבוא העת יוכלו להציע אף הן את השירותים לציבור, עם או בלי שיתוף פעולה עם חברת תקשורת אחרת, שאינה קשורה למי מחברות הסלולר. בפועל, קיימות אף גופים נוספים הנותנים שירותים הדומים לשירותים, כאשר בדומה לפרי גם הם מעניקים את השירותים בשלב זה במסגרת של ניסוי.

זאת ועוד, אף במקרה של הצלחה מהירה של השירותים ושל סביבה רגולטורית מתאימה תהא פרי חופשייה – בהיעדר התחייבות מצדה לבלעדיות – להציע את השירותים באמצעות חברות נוספות.

¹ למרות שההסכם בין הצדדים נחתם, כאמור, בשנת 2009, הוא הובא לאישורי רק כעת נוכח העובדה שזהו השלב בו שיתוף הפעולה עובר משלב של ניסוי פנימי, לשלב בו משווקים השירותים לציבור, גם אם בהיקף קטן.

² השוו להחלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988: מתן פטור מאישור הסדר כובל להסדר בין סלקום ישראל בע"מ, פרטנר תקשורת בע"מ, פלאפון תקשורת בע"מ ו-LECG LTD. 2007 **הגבלים עסקיים** 5000601. אותם מאפיינים של שוק הסלולר אשר נזכרים בהחלטה שניתנה לפני כשלוש לשנים נכונים גם כיום.

במצב דברים זה, שיתוף הפעולה בין 013 ופרי אינו מעלה חשש להיווצרותה של הגבלה של התחרות בחלק ניכר מהשוק. יחד עם זאת, נוכח אי הוודאות השוררת סביב הצלחת השירותים, מצאתי לנכון להגביל את תוקפו של פטור זה לשנה אחת בלבד, וזאת על מנת שנוכל לשוב ולבחון את העניין מחדש בתוך פרק זמן קצר. היה ותיהפך פרי לגורם בעל משמעות תחרותית בשוק הסולר עשוי הדבר לחייב ניתוק הקשר שבין סלקום (באמצעות 013) ובינה.

אף התנאי השני הקבוע בסעיף 14(א) לחוק מתקיים בנסיבות המקרה, שכן אין עניין לנו כאן בהסדר שעיקרו הגבלת התחרות, או שהכבילות בו חורגות מן הדרוש. פרי נעדרת בסיס לקוחות קיים, ומנגנוני השיווק, השירות והתמיכה שלה הנם מצומצמים, ומנגד 013 אינה משווקת שירותים דוגמת שירותים אלה. בשיתוף הפעולה ממלאים הצדדים חוסרים שיש לכל אחד מהם בנפרד, כך שתכלית ההסדר אינה הגבלת התחרות.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש.

תוקפו של פטור זה הינו למשך שנה מהיום.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק, נתונה החלטתי זו לערר בתוך 45 יום בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על-ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

רונית קן

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, כ"ב בתמוז תש"ע

4 ביולי, 2010